

Božji služabnik Janez Gnidovec

VI. Skopljanski škof

6. Pridobivanje duhovnikov od drugod (nadaljevnje)

Najdlje in brez prekinitev je deloval v skopski škofiji gospod **Branko Dorčić**. Njegov oče je bil Hrvat z otoka Krka, mati pa Slovenka; tudi sin se je čutil bolj Slovenca. Po dokončanem študiju je kot diplomirani geometer poučeval matematiko na državnih gimnazijah na Hrvaškem. V Prizren je prišel, da postane duhovnik. Poučeval je verouk in bil sprva semeniščnikom za inštruktorja. Ker je g. Plantarič kmalu odšel, je postal v semenišču prefekt. Bogoslovje je študiral nekaj časa v Zagrebu, nato v Innsbrucku. Posvečen je bil na veliko nedeljo 27. marca 1932 skupaj z Mirkom Castellijem in Dominikom Ramajem. Postal je ravnatelj semenišča v Prizrenu. Po razpadu semenišča (1941) je župnikoval do konca vojne v Janjevu, potem do potresa 1. 1963 v Skopju. Ko je 1. 1947 škofija obnovila semenišče, je gojence razpošiljala v razne zavode. Skrb zanje je prevzel g. Dorčić. Iz Skopja je odšel za župnika v Kosovsko Mitrovico. Zdaj živi kot upokojenec v Ohridu in oskrbuje tamkajšnjo katoliško kapelo.

Anton Kordin

L. 1932 je Gnidovec poklical v Prizren marijaniškega prefekta **g. Antona Kordina**, tedanjega voditelja dijaških kongregacij v ljubljanski škofiji. Ta mu je v pogovoru povedal, da to takoj ni mogoče, ker ga čaka proslava Brezmadežne 8. decembra v Ljubljani. Škof je odgovoril: »Pustite to; vedite, da vi niste nič. Vse se bo brez vas zgodilo.« Kordin je obljubil, da bo do omenjenega dne v Prizrenu. Res je potrkal na škofijske duri 3. decembra 1932. Gnidovec ga je radostno sprejel. A že pri kosilu mu je naročil, da bo čez tri dni moral v Janjevo na praznovanje sv. Nikolaja. Raztolmačil mu je nekaj krajevnih navad in Kordin je odšel na pomoč mlademu župniku v Janjevo. Novih hrvaških besed se je naučil pri spovedi, pri glavni maši pa je pridigal tako, kot sam pravi, da so se še pozneje spominjali njegove pridige. Kmalu ga je škof poslal v Sandžak. V Kosovski Mitrovici je maševal v kleti hiše, ki jo je neki Dalmatinec podaril za cerkev. Nato se je z avtobusom odpeljal v Peć, od tam pa preko Čakora v Berane. To pot je pozimi – tako kot škof sam – večkrat ponovil peš, ker avto poti zaradi velikega snega ni zmogel. V Beranah je maševal in pridigal v pletarski šoli. V Bijelem polju je bilo nekaj katoliških družin orožnikov in financarjev. V Gusinju je moral prvič spovedovati po albansko, čeprav jezika še ni prav nič znal; občutil pa je živo vero ljudi in njihovo spoštovanje do duhovnika. Prvi stik z vojaki in podčastniki je doživel v Plevlju; kar poživali so se pri maši in govoru.

O delu v diaspori pripoveduje med drugim: »Ko sem nekoč moral preko vode, pa ni bilo mosta, sem prvokrat, a ne zadnjikrat moral zajahati oslička in hajd preko reke. Na sredi pa je žival obstala in ni hotela z mesta; pa je moral gospodar v vodo in pognati osla preko reke.

Ko sem (se) vozil z avtom iz Prijepolja v Novo varoš, me zaustavi komandir orožniške postaje, da izstopim, ker se mu je rodil otrok in želi, da ga krstim. Žena je bila zelo vesela in se mi ni mogla dovolj zahvaliti, ker se je bala, da preko zime ne bi mogel priti noben duhovnik.

Najtežje mi je vedno bilo, ko sem zvedel, da je katoličanka poročena v pravoslavni Cerkvi, da so otroci krščeni pravoslavno. Večkrat sem uspel, da se je zaklon poveljavil, ker je mati videla svojo in svojih otrok nesrečo, seveda je bilo včasih težko dobiti očetovo privoljenje. Na potu sem našel kako zgubljeno dekle v kafanah in sem večkrat uspel, da sem jo poslal domov. Slovenca sem pa našel povsod. Bili so v vseh službah. Večinoma so duhovnika vsi radi sprejemali. Vsak je občutil, da mu je prihod duhovnika, ki nič ne zahteva od njega, najdražji. Naši ljudje so doživljali čudne stvari pri drugovercih itn so zato šele v tujini začeli bolj

spoštovati svojega duhovnika« (*Diaspora na našem jugu*, str. 44, 45).

Gnidovec je Kordina imenoval za generalnega provikarja in konzultorja. Svojega škofa ni za dolgo preživel. L. 1941 je odšel na zdravljenje. Izkazalo se je, da ima tumor v glavi. Po brezuspešni operaciji¹ v Zagrebu je umrl 1. 1942 v Ljubljani.